

Tisztelt Kolléga!

Örömmel értesítjük, hogy a Független Egészségügyi Szakszervezet (FESZ) kormányzati döntés alapján elnyerte az Európai Unió Európai Strukturális és Beruházási Alapok „A munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése” című pályázatát.

Ennek részként ezentúl kéthavonta hírlevélben tájékoztatjuk a szociális és egészségügyi intézményeket a projekt által elért részeredményeiről, a szakterületet érintő fontos eseményekről. Ezen kívül a munkaadókkal való együttműködés keretében a rendezvényeket fogunk szervezni, és szakmai anyagokat készítünk és juttatunk el a munkaadókhoz és munkavállalókhoz egyaránt. Nagy hangsúlyt helyezünk az Önök vélemények megismerésére, valamint szeretnénk Önöket a kutatás céljából végzett felmérésekbe bevonni. Annak érdekében, hogy az információk mindenkihez eljussanak és folyamatosan frissüljenek, önálló honlapot hozunk létre és olyan informatikai platformot alakítunk ki, amellyel könnyen elérhetőek a projekt során létrejövő információk, szakmai anyagok és folyamatosan frissítjük azokat a fenntartási időszakban is.

A munkavédelem kiemelt szerepe az egészségügyben és a szociális szférában

Az egészségügyi és szociális ágazat az emberek, a társadalom egészségét, jólétét nagymértékben meghatározó ágazat, így különösen fontos, hogy az ágazatban dolgozók

érzékeljék, hogy az ő egészségük védelme igen fontos, melyhez jelentős hozzájárulást adhat a jelenlegi pályázat.

A szociális és egészségügyi szakterületen különösen nagyok az egészséget veszélyeztető tényezők, ezért kiemelten fontos, hogy az ágazatban pontosan meghatározzuk és tudatosítsuk ezeket az egészségi károsodás megelőzése érdekében. A munkavédelem, munkabiztonság hazai alapjait a munkavédelmi törvény, az 1993 évi XCIII törvény teremti meg. A törvény célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek a megteremtése, a szervezeten munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében.

Igen jellemző az egészségügyi és szociális intézményekben a tartósan betöltetlen állások magas száma, aránya, amely már veszélyezteti a gyógyító tevékenységet is.

Jelentős az orvoshiány is, de a szakdolgozók hiánya még az orvosokét is meghaladja. Az ágazatból több tízezer szakdolgozó hiányzik, és hasonló a helyzet a szociális intézményekben is. Csak az egészségügyben mintegy 20 000 főre tehető a szakdolgozók hiánya, és ez a szám igen jelentős a szociális ágazatban is

Mivel Európa szerte jellemző a munkaerőhiány az egészségügyi ellátás és a szociális gondozás területén is a szakterület megterhelő volta, és a nem elég magas fizetések miatt, a munkáltatók a hiányzó munkaerő biztosítását gyakran a meglévő dolgozók túlmunkájával próbálják megoldani. Míg a magas bért ígérő országok a hiányt könnyebben pótolják a munkaerő elszívásával, az alacsonyabb béreket nyújtó országokban a hiányt gyakran a meglévő dolgozók többletmunkája útján próbálják elérni.

Kényszerűségből ugyan, de mind az uniós mind a hazai jogi szabályozás erre lehetőséget is ad. Ennek következtében a hiányszakmákban dolgozók többsége jelentősen túlterhelt, a felmérések szerint a dolgozók 2/3-a 40 óránál többet dolgozik egy héten, 30% munkaideje az 50 órát is meghaladja. Gyakori, hogy az egészségügyi és szociális dolgozók másod vagy harmadik állást is vállalnak a jövedelemszerzés érdekében. Sajnos ennek a jogi szabályozás sem szab szigorú korlátot: az éves megengedett túlmunka 416 óra, de önkéntes többletmunkára való szerződéssel a heti 60 ügyelettel együtt a heti 72 órát is elérheti az egészségügyi dolgozók munkaideje. Az egyre nagyobb túlterhelés viszont sokakat még inkább ösztönöz a szakma elhagyására, vagy a külföldre távozásra. Mindebből viszont az is adódik, hogy a hiányzó munkaerő biztosításának túlmunkával történő megoldása a hiányszakmák esetén nem járható út, a szükséges munkaerő biztosítására az egyedüli

megoldás az új felvételek, új munkaerő bevonása megfelelő ösztönzés útján. Ugyanakkor fontos ösztönözni, hogy ésszerűbb munkamegosztás alakuljon ki, jobb munkaszervezéssel és annak anyagi ösztönzésével. Ma az egészségügyi és szociális szakdolgozók többsége több szakirányú képzettséggel, nagy szakmai rutinnal bír, magasabb kompetenciájú feladatok elvégzésére is képes.

A jelentős pályaelhagyásban, és a pálya vonzerejének csökkenésében igen nagy szerepe van a munkakörülményeknek, a munkavédelem és munkaegészségügy helyzetének is. Az ágazat a dolgozókat érhető veszélyforrások tekintetében fokozottan kockázatos területnek számít, tekintettel arra, hogy a biológiai kockázatok, a kémiai kockázatok, az ionizáló sugárzás, a túlterhelésből és a tevékenység jellegéből adódó pszichés kockázatok, a fizikai terhelés, az éjszakai munkából adódó terhelések egyaránt sújtják az ágazatban dolgozókat. Mindezek fényében különösen fontos elérni, hogy az itt dolgozók minél kevesebb megbetegedésnek, ártalomnak legyenek kitéve.

A munkavédelem nemzetgazdasági szempontból is fontos, hiszen az idő előtt nyugdíjba menő munkavállalók, vagy a közsférában a balesetek, foglalkozási betegségek miatti ráfordítások az egész társadalom számára terhet jelentenek, túl az egyének karrierjének, életének megtörésén, amit pénzben nem is igen lehet kifejezni.

Az unió ötödik legkedvezőtlenebb halálozási rátája a magyar. Országos szinten a keringési rendszer megbetegedései, valamint a daganatos megbetegedések a vezető halálokok.

A Munkavédelmi Hatóság 2017. I. félévi jelentése alapján az egészségügyi és szociális ágazatban a feldolgozott baleseti jegyzőkönyvek szerint 728 munkahelyi baleset történt, mely az összes balesetek 7,3%-a. Elmondható, hogy az ágazatban az átlagosnál kedvezőtlenebb a helyzet, mivel az ágazat az összes foglalkoztatottaknak kevesebb, mint a 7,3%-át foglalkoztatja. (6,3 %). Szerencsére nagyon súlyos baleset kevésbé jellemző, viszont a foglalkozási megbetegedések száma jelentős.

A pályázat céljai

A projekt feladatai közé tartozik a közvetlen kutatások indítása több témában, melyek pontosabb információt szolgáltatnak és a további lépéseket megalapozó eredményekre jut. A kutatási anyag megosztása másokkal. Közvetlen cél a munkavédelemmel és munkaegészségüggyel foglalkozó szakemberek ellátása szakmai anyagokkal, képzésük, a

munkaadók tájékoztatása, és az új munkavédelmi képviselők munkájához szükséges ismeretek összegyűjtése, kiadványok készítése, felkészítése feladataik ellátásához.

Tágabb végső cél a munkáltatók és a munkavállalók munkavédelmi és munka egészségügyi helyzetének javítása, a munkabalesetek és foglalkoztatási megbetegedések számának csökkentése, az egészségügyben és a szociális szférában. A dolgozók a nagyobb odafigyelés, és a kisebb kockázatok miatt szívesebben dolgozzanak az egészségügyben és a szociális szférában

Az átfogó cél a foglalkoztatás megőrzése a szektorban, azáltal hogy nem esnek ki a munkából baleset vagy munkával összefüggő betegség miatt a munkavállalók, és az értelmetlen közkiadások csökkentése a jobb megelőzés, és csökkenő kockázatok útján.

A projekt közvetlen célcsoportja a munkavállalók által választott munkavédelmi képviselők, az egészségügyi és szociális munkáltatók, illetve a munkavédelemmel és üzemegészségüggyel foglalkozó munkatársak az egészségügyi és szociális intézményekben. Számukat beleértve a kisebb munkaadókat is – pl. házi orvosok – mintegy 30 000 főre becsüljük.

A projekt közvetett célcsoportjai az egészségügyben és a szociális munkahelyeken dolgozó munkavállalók, akik a projekt eredményeként nagyobb munkabiztonságra és kedvezőbb üzem egészségügyi feltételekre számíthatnak. Számuk mintegy 170 000 fő.

Reméljük, hogy sikerült meggyőznünk projektünk fontosságáról és a jövőben is figyelemmel kísérik munkánkat.

A Független Egészségügyi Szakszervezet (FESZ) bemutatása

A FESZ 2011. óta működő szakszervezet, amely az egészségügyi- és szociális ágazat területén képviseli a munkavállalók érdekeit. Annak ellenére, hogy a rendszerváltás óta, minden politikai és kormányzati programban kiemelt helyet kapott az egészségügy és a szociális ágazat reformja, az egészségügyben és a szociális területen dolgozók helyzete még mindig bizonytalan. Jövedelmük még a rendszeres többletmunka vállalás mellett sem képes biztosítani az alapvető egyéni és családi szociális biztonságot, jólétet, tervezhető életpályát, ami mára humán erőforrás válságot is eredményezett. Szervezetünk 2011-ben alakult annak érdekében, hogy pártoktól függetlenül képviselje az egészségügyben és a szociális

területeken dolgozó munkavállalók érdekeit. Tevékenységünket kezdettől támogatta a Munkástanácsok Országos Szövetsége, mint országos konföderáció, amelynek most is tagja a Független Egészségügyi Szakszervezet. 26 alapszervezetünk van jelenleg, de közel 100 egészségügyi és szociális intézményben vannak jelen tagjaink. S bár szakszervezetként fő feladatunk az ágazatban dolgozók érdekvédelme, végső soron munkánk a lakosság érdekében történik, hogy jól képzett, kipihent, elkötelezett és megbecsült személyzettel találkozzanak gyógyulásuk, gondozásuk során és, hogy ezalatt rendelkezésre álljon megfelelő mennyiségű orvostechikai eszköz, valamint korszerű műszerek. Továbbá fontosnak tartjuk, hogy az intézményekben dolgozó technikai és karbantartó személyzet megbecsülése is javuljon, hiszen a gördülékeny ellátáshoz az ő munkájuk is elengedhetetlen. Számtalan esetben segítettük már tagjainkat, akár egyéni, akár központi tárgyalások formájában, és sokszor, több fórumon is hallattuk a hangunkat az ágazat érdekében.

Reméljük, sikerült felkeltetni az érdeklődésüket! További sikeres munkát kívánunk!

Tisztelettel:

Dr. Soós Adrianna

elnök

Független Egészségügyi Szakszervezet